

ឧត្តមក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ចជាតិ (SNEC)

កំណត់ត្រាគោលនយោបាយលេខ ១

ការគាំទ្រតំណាងកសិករខ្នាតតូចក្នុងកិច្ច សន្ទនាគោលនយោបាយ

ថ្ងៃទី ៣១ ខែមករា ឆ្នាំ ២០១៨

អ្នកនិពន្ធ៖ LAURENT LIAGRE, JEAN-MARIE BRUN, IRAM¹

មាតិកា

១. បរិបទ	២
២. យុត្តិកម្មសម្រាប់គោលនយោបាយប្រតិបត្តិកម្មស្តីពីការពង្រឹងអង្គការកសិករ	៥
៣. ការណែនាំអំពីគោលនយោបាយ	៧
៣.១. គោលការណ៍ និងសនិទានភាព	៧
៣.២. លក្ខខណ្ឌសម្រាប់កម្មវិធីគាំទ្ររបស់អង្គការកសិករប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពស្តីពីការតស៊ូមតិ	៨
៣.៣. ទស្សនៈ និងអនុសាសន៍រយៈពេលវែងក្នុងការបង្រួបបង្រួមអ្នកតំណាងរបស់សហព័ន្ធអង្គការកសិករ	១១
៣.៤. វិស័យសកម្មភាព	១២

អក្សរកាត់

AC | សហការណ៍កសិកម្ម
AFD | ទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍បារាំង

FWUC | សហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក
ICT | បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងការប្រាស្រ័យទាក់ទង

¹ www.iram-fr.org

CACA	សម្ព័ន្ធសហករណ៍កសិកម្មកម្ពុជា	IRAM	វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអនុវត្តវិធីសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍
CFAP	សហព័ន្ធសមាគមកសិករកម្ពុជានៃអ្នកផលិតកសិកម្ម	MAFF	ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
CRF	សហព័ន្ធស្រូវអង្ករកម្ពុជា	MEF	ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
DACP	នាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍កសិកម្ម (នៃ MAFF)	MFI	វិទ្យាស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ
FAEC	សហព័ន្ធសមាគមជំរុញសហគ្រាសកសិកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារនៅកម្ពុជា	NFM	វេទិកាសហព័ន្ធអង្គការកសិករថ្នាក់ជាតិ
FCFD	សហព័ន្ធអង្គការកសិករកម្ពុជាដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍	NGO	អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល
FNN	បណ្តាញកសិករ និងធម្មជាតិ	SNEC	ឧត្តមក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ចជាតិ
FO	អង្គការកសិករ	SCCRP	គម្រោងគាំទ្រពាណិជ្ជបរិយាកាសស្រូវអង្ករកម្ពុជា
FWN	បណ្តាញកសិករ និងទឹក	VAHW	អ្នកថែទាំសុខភាពសត្វក្នុងភូមិ

១. បរិបទ

ឧបសគ្គផលិតកម្មដែលជះឥទ្ធិពលដល់កសិករខ្នាតតូចនៅកម្ពុជាត្រូវបានគេស្គាល់យ៉ាងច្បាស់ថា៖ ការប្រឈមនឹងហានិភ័យជាច្រើន (ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងការផ្លាស់ប្តូរអាកាសធាតុ បម្រែបម្រួលតម្លៃទីផ្សារ និងបញ្ហាសុខភាពជាដើម) សមត្ថភាពបច្ចេកទេស និងការគ្រប់គ្រងមានកម្រិត លទ្ធភាពប្រើប្រាស់សេវាបច្ចេកទេស និងហិរញ្ញវត្ថុមានកម្រិត កង្វះខាតមូលធនសង្គម កង្វះខាតអង្គការ និងសមត្ថភាពតិចតួចរបស់កសិករលើការគ្រប់គ្រងសកម្មភាពសមូហភាព។ ពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្សារភ្ជាប់កសិករទៅនឹងបញ្ហាទីផ្សារ កសិករមានការប្រឈមមុខនឹងអវត្តមាននៃអំណាចចរាចរដោយសារតែភាពមិនស្មើគ្នានៃស្ថានភាព (ការបំបែកអាត្មាប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ពួកគេ តម្រូវការសាច់ប្រាក់ភ្លាមៗ អវត្តមាននៃព័ត៌មានទីផ្សារ និងការដាក់ភូមិសាស្ត្រឱ្យនៅដាច់ដោយឡែកជាដើម) ។ ដោយយោងទៅតាមស្ថានភាពទាំងនេះ សកម្មភាពសមូហភាពរបស់កសិករត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាជម្រើសដ៏សំខាន់មួយសម្រាប់កែលម្អស្ថានភាពរបស់កសិករតាមរយៈការអភិវឌ្ឍយុទ្ធសាស្ត្រ និងសកម្មភាពដែលមិនអាចធ្វើទៅបានតាមលក្ខណៈបុគ្គល និងតាមរយៈការអនុញ្ញាតឱ្យមានលទ្ធភាពទទួលបានសេវាកម្មជាច្រើន (សេវាបន្ថែម ឥណទាន។ ល។) ដើម្បីពង្រឹងអំណាចចរាចររបស់ពួកគេ និងដើម្បីជាកម្លាំងនៃសំណើនៅក្នុងដំណើរការបង្កើតគោលនយោបាយនៅថ្នាក់តំបន់ផ្សេងៗ (សហគមន៍ ថ្នាក់ខេត្ត ថ្នាក់ជាតិ) ជាដើម។

ការស្ទង់មតិមួយ^២ ដែលបានធ្វើឡើងក្នុងពាក់កណ្តាលឆ្នាំ ២០០០ បានប៉ាន់ស្មានថាមានអង្គការកសិករ ឬក្រុមកសិករប្រហែលជា ១៣០០០ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា (ភាគច្រើនមិនផ្លូវការ) ហើយច្រើនជាង ៦០ ភាគរយនៃក្រុមកសិករត្រូវបានបង្កើតចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០០០ មកម្ល៉េះ។ តួលេខនេះបានរួមបញ្ចូលប្រភេទអង្គការកសិករជាច្រើនដែលភាគច្រើនបានចូលរួមក្នុងដំណើរការស្ថាប័នវិវឌ្ឍ (ជារឿយៗ សមាគមកសិករ និងសហករណ៍កសិករបានវិវឌ្ឍពីក្រុមកសិករកម្រិតមូលដ្ឋាន សមាគមកសិករអាចវិវឌ្ឍទៅជាសហករណ៍កសិករ សមាគមកសិករប្រមូលផ្តុំសហព័ន្ធ សហគមន៍ ឬ/និងសហករណ៍ ជាដើម)។ គេអាចប៉ាន់ស្មានថាផ្នែកដ៏សំខាន់នៃកសិករចំនួន ៣ លាននាក់គឺជាសមាជិកនៃអង្គការកម្រិតមូលដ្ឋានក្នុងតំបន់មិនផ្លូវការ ប៉ុន្តែមានតែផ្នែកតូចមួយប៉ុណ្ណោះនៃពួកគេត្រូវដាក់បញ្ចូលជាអង្គការផ្លូវការ (សមាគម សហករណ៍កសិករ FWUC)។ សព្វថ្ងៃ សហព័ន្ធជាតិចំនួនប្រាំរួមមាន

^២ អ្នកថ្លែងតម្លៃកបំពាក់ស្រី J., Savun, S. O. & Ham P. (២០០៦), “បញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌនៃអង្គការកសិករនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា កម្ពុជា”។

FAEC, FCFD, FWN, CFAP, FNN (សូមមើលប្រអប់ ១ ទំព័របន្ទាប់) – បានប្រមូលផ្តុំកសិករសរុបតិចជាង ១០០០០០ នាក់^៣។

អង្គការកម្រិតមូលដ្ឋានមានភាពពាក់ព័ន្ធជាពិសេសទៅនឹងយន្តការមិនផ្លូវការនៃការសន្សំសំចៃ និងការផ្តល់ឥណទានជាសាច់ប្រាក់ ឬជាប្រភេទផ្សេងទៀត ក្នុងគោលបំណងដោះស្រាយការអត់ឃ្លាន ឬការវិនិយោគលើផលិតកម្មកសិកម្មរបស់ពួកគេ ខណៈដែល សហករណ៍មានគោលបំណងច្រើន ហើយអាចរួមបញ្ចូលសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចជាច្រើន (ឥណទាន ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មលើទិន្នផល កសិកម្ម ការផ្គត់ផ្គង់ធាតុចូល និងការកសាងសមត្ថភាព) ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយត្រូវកត់សម្គាល់ថាសកម្មភាពសហករណ៍ក្នុង ទីផ្សារមិនទាន់មានការអភិវឌ្ឍន៍ទូលំទូលាយក្នុងចំណោមអង្គការកសិករនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាទេ ព្រោះថាកាតច្រើននៃសមាជិកអង្គ ការកសិករទិញធាតុចូល និងលក់ផលិតផលតាមលក្ខណៈបុគ្គល។

សហព័ន្ធអង្គការកសិករវ័យក្មេងដែលមានគោលបំណងអនុវត្តសេវាកម្មដែលផ្តល់ជាប្រយោជន៍ដល់សមាជិករបស់ពួកគេនៅតែស្ថិត នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃគម្រោងដែលពឹងផ្អែកយ៉ាងខ្លាំងទៅនឹងមូលនិធិធនធានហិរញ្ញវត្ថុខាងក្រៅ/អន្តរជាតិ និង/ឬភ្នាក់ងារឧបត្ថម្ភ របស់ពួកគេ។

^៣ ផ្អែកលើការចងក្រងទិន្នន័យផ្តល់ដោយសហព័ន្ធ ឬបណ្តាញអង្គការកសិករចំនួន ៥ ។

ប្រអប់ ១៖ រូបភាពហ៊ុននៃអង្គការកសិករនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

ជំរឿនកសិកម្មដែលបានធ្វើឡើងក្នុងឆ្នាំ ២០១៣ បានប៉ាន់ស្មានថាមានគ្រួសារកសិកម្មចំនួន ២.១៣ លានគ្រួសារនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា^៤។ ការស្ទង់មតិមួយដែលធ្វើឡើងក្នុងពាក់កណ្តាលឆ្នាំ ២០០០ បានប៉ាន់ស្មានថាមានអង្គការកសិករចំនួន ១៣,០១១ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា^៥ ដែលមួយភាគធំ (ច្រើនជាង ១០,០០០) គឺជាក្រុមកសិករកម្រិតមូលដ្ឋានមិនផ្លូវការ (មិនបានចុះបញ្ជី ប៉ុន្តែមានការទទួលស្គាល់ពីអាជ្ញាធរក្នុងតំបន់) ហើយនៅពេលនោះដែរសមាគមកសិករចំនួន ៦០០ ហើយសហគមន៍កសិករចំនួន ១០៦ បានចុះបញ្ជីជាសហករណ៍កសិកម្មក្នុងឆ្នាំ ២០១៦។ ទិន្នន័យថ្មីៗបន្ថែមទៀតទាក់ទងនឹងអង្គការកសិករផ្លូវការបានបង្ហាញថា៖

- **សហករណ៍កសិកម្មចំនួន ៨៨០** ត្រូវបានចុះបញ្ជីដោយក្រសួង MAFF នៅខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៧ ស្តីពីការប្រមូលកសិករដែលបានចុះបញ្ជីជាផ្លូវការសរុបចំនួន ៨៩,៤៧៤ និយាយម៉្យាងទៀតបានថា ជាមធ្យមគឺមានអត្រាកសិករជាង ១០០ នាក់ក្នុងសហករណ៍កសិកម្មមួយ^៦ ។

- **សហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹកចំនួន ៤៥០** នាក់បានចុះបញ្ជីជាមួយក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយមនៅខែមេសា ឆ្នាំ ២០១៥ (ផ្អែកលើក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម MOWRAM “គោលនយោបាយ និងគោលការណ៍ណែនាំលើការអនុវត្តសម្រាប់សហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹកប្រកបដោយនិរន្តរភាព”)។

បន្ទាប់ពីច្បាប់ថ្មីស្តីពីសហករណ៍កសិកម្មត្រូវបានអនុម័តក្នុងឆ្នាំ ២០១៣ និងប្រកាសពាក់ព័ន្ធនឹងសហភាពនៃសហករណ៍កសិកម្ម ត្រូវបានចេញដោយក្រសួង MAFF មក សហភាពសហករណ៍ដំបូងត្រូវបានចុះបញ្ជីក្នុងខេត្តព្រះវិហារ (ដោយមានការគាំទ្រពីគម្រោង SCCRP) ក្នុងខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០១៦ ។

សហព័ន្ធអង្គការកសិករចំនួន ៥ ដែលមានវិជ្ជាជីវៈថ្នាក់អន្តរខេត្ត ឬថ្នាក់ជាតិត្រូវបានកំណត់៖

- **សហព័ន្ធសមាគមជំរុញសហគ្រាសកសិកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារនៅកម្ពុជា (FAEC)** ដែលបានបង្កើតក្នុងឆ្នាំ ២០០៨ បង្កើតជាសហព័ន្ធក្នុងឆ្នាំ ២០១៧ ដែលមានអង្គការកសិករសរុបចំនួន ៥៥ អង្គការនៅក្នុងខេត្តប្រាំបួនដែលតំណាងឱ្យកសិករប្រហែលជា ៣,៩០០ នាក់។

- **សហព័ន្ធអង្គការកសិករកម្ពុជាដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ (FCFD)** ដែលបង្កើតឡើងនៅខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០១០ ចុះបញ្ជីក្នុងឆ្នាំ ២០១៣ អង្គការកសិករចំនួន ៧០ ក្នុងខេត្តចំនួនប្រាំ ដែលមានសហករណ៍កសិកម្មចំនួន ២៤ និងមានធនាគារស្រូវអង្ករចំនួន ៣៧។ វាតំណាងឱ្យកសិករខ្នាតតូចប្រហែលជា ៥,៧០០ នាក់។

- **បណ្តាញកសិករ និងទឹក (FWN)៖** សហព័ន្ធនេះប្រមូលផ្តុំ «សហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក» ចំនួន ២៦) ដែលតំណាងឱ្យកសិករចំនួនប្រហែលជា ៣៥,០០០ នាក់ ដែលត្រូវបែងចែកក្នុងខេត្តចំនួន ១១ ។

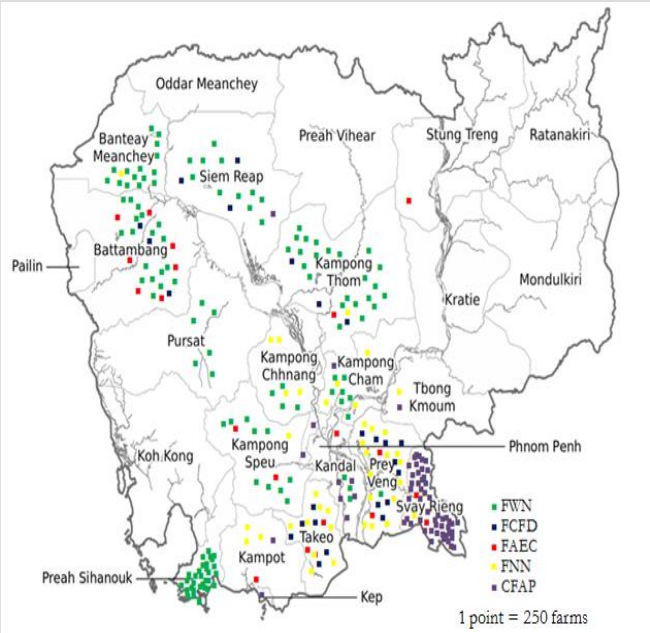
- **សហព័ន្ធសមាគមកសិករកម្ពុជានៃអ្នកផលិតកសិកម្ម (CFAP) ៖** CFAP ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយមានការគាំទ្រពី IFAD ។ វាប្រមូលផ្តុំអង្គការកសិករចំនួន ២១ អង្គការដែលមានចំនួនកសិករសរុបច្រើនជាង ១៤,០០០ នាក់ ហើយកសិករភាគច្រើនគឺស្ថិតនៅក្នុងខេត្តស្វាយរៀង។

^៤ ជំរឿនកសិកម្មក្នុងប្រទេសកម្ពុជានាឆ្នាំ ២០១៣ - វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ក្រសួងផែនការក្រោមការសហការជាមួយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ - ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៥ ទំព័រ ២៨ ។

^៥ អ្នកថ្លែងសម្លេងសំឡេងបំពាក់ស្រី J., Savun, S. O. & Ham P. (2006), “បញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌនៃអង្គការកសិករនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា កម្ពុជា”។

^៦ ទិន្នន័យត្រូវបានបញ្ជូនដោយនាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ (MAFF) ។

■ **បណ្តាញធម្មជាតិ និងកសិករ (FNN)៖** បណ្តាញនេះត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយ CEDAC អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល កម្ពុជា និងក្រុមកសិករកម្រិតមូលដ្ឋាន ភាគច្រើនមិនផ្លូវការ ប៉ុន្តែក៏រួមមានសហករណ៍កសិកម្មជាច្រើនផងដែរ។ ថ្មីៗនេះ សហព័ន្ធចំនួន ៥ ទាំងនោះបាន (នាខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០១៧) សម្រេចចិត្តពង្រឹងសហប្រតិបត្តិការរបស់ពួកគេ និងដើម្បីបង្កើតស្ថាប័ន apex មួយជាផ្លូវការដែលប្រមូលផ្តុំសហព័ន្ធអង្គការកសិករ និងសហភាពសហករណ៍។ លើសពីនេះទៀត ដោយផ្អែកលើច្បាប់សហករណ៍កសិករ (ឆ្នាំ ២០១៣) ក្រសួង MAFF កំពុងរៀបចំផែនការ ដើម្បីបង្កើត “សម្ព័ន្ធសហករណ៍កសិកម្មកម្ពុជា” (CACA) ដែលនឹងប្រមូលផ្តុំសហករណ៍កសិកម្មទាំងអស់នៅកម្រិតថ្នាក់ជាតិ។ ប៉ុន្តែសម្ព័ន្ធនេះមិនត្រូវបានបង្កើតនៅឡើយទេ ហើយវិធីសាស្ត្ររបស់ក្រសួង MAFF ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហានេះគឺជាលក្ខណៈពិបាកលើចុះក្រោម ហើយត្រូវបានគ្រប់គ្រងយ៉ាងខ្លាំង (ឧទាហរណ៍ មន្ត្រីរបស់ក្រសួង MAFF ហាក់ដូចជាបានធ្វើការលើសេចក្តីព្រាងស្តីពីលក្ខន្តិកៈនៃសម្ព័ន្ធដោយខ្លួនឯង ជំនួសឱ្យការសម្របសម្រួលដំណើរការនៃការសេរីសេរលក្ខន្តិកៈដោយផ្ទាល់ពីអ្នកដឹកនាំសហករណ៍កសិកម្ម ដែលនឹងបណ្តាលឱ្យមានកម្រិតខ្ពស់នៃភាពជាកម្មសិទ្ធិរបស់កសិករ)។

→ ផែនទី៖ ការតំណាងសូចនាករនៃកសិករជាច្រើនដែលបានចុះបញ្ជីក្នុងសហព័ន្ធ FO ចំនួន ៥ ក្នុងចំណោមខេត្តក្នុងប្រទេស។

២. យុត្តិកម្មសម្រាប់គោលនយោបាយប្រតិសកម្មស្តីពីការពង្រឹងអង្គការកសិករ

ទោះបីជាអង្គការកសិករប្រឈមមុខនឹងឧបសគ្គជាច្រើនក៏ដោយ បទពិសោធន៍ដែលមានស្រាប់នៅក្នុងប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ ក៏ដូចជាបណ្តាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍នៅលើពិភពលោកបានបង្ហាញពីអត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើននៃការមានអង្គការកសិករប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈ និងរៀបចំបានល្អ។ ជាពិសេស ដោយសារតែជាធម្មតាកសិករខ្នាតតូចនៅក្នុងបរិយាកាសមិនទៀងទាត់ ជាទូទៅពួកគេអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រកាត់បន្ថយការការពារហានិភ័យជាច្រើន។ សកម្មភាពសហគមន៍របស់កសិករលេចឡើងជាលក្ខខណ្ឌចាំបាច់មួយក្នុងការរួមចំណែកដល់ការកាត់បន្ថយហានិភ័យ ការកែលម្អអត្ថប្រយោជន៍ដែលកសិករអាចទទួលបានពីការចូលទៅកាន់ទីផ្សាររបស់ខ្លួន និងក្លាយជាដៃគូអាជីពរបស់ក្រុមហ៊ុនផលិតកម្មនៃទីផ្សារកសិកម្ម។ ដូច្នេះ ការបង្កើតអង្គការកសិករគឺជាកត្តារួមចំណែកមួយសម្រាប់ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅក្នុងតំបន់ជនបទ។ ការចូលរួមជាតួអង្គមួយនៅក្នុងវិស័យផ្សេងៗទាំងនេះ វាពិតជាសំខាន់សម្រាប់អង្គការកសិករ ដើម្បីក្លាយជាផ្នែកមួយនៃដំណើរការបង្កើតគោលនយោបាយពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗដែលកំណត់គោលដៅលើវិស័យទាំងនោះ។

អង្គការកសិករ (ជាទូទៅ) អាចជាផ្នែកនៃយុទ្ធសាស្ត្រ និងតួអង្គក្នុងការអនុវត្តតួនាទីផ្សេងៗ ដូចជា៖

▪ **ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ និងការកែលម្អភាពងាយប្រសើរឡើង៖** អង្គការកសិករខ្នាតតូចនៅកម្រិតមូលដ្ឋាន (ក្រុមកសិករ ក្រុមជួយខ្លួនឯង ក្រុមស្ត្រី ...) អាចដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងសង្គម - សេដ្ឋកិច្ចដោយការផ្តល់ជំនួយទៅវិញទៅមករវាងសមាជិក។ ពួកគេបង្កើតយន្តការសេដ្ឋកិច្ចសង្គមក្រៅផ្លូវការជាច្រើនដែលអនុញ្ញាតឱ្យកសិករកាត់បន្ថយហានិភ័យ ផលប៉ះពាល់ដែលមានគ្រោះថ្នាក់ និងអភិវឌ្ឍន៍សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចខ្នាតតូចផ្សេងៗ។ ក្នុងបរិបទទូទៅមួយ កន្លែងដែលអាចទទួលបានឥណទានគឺកម្រ ឬមានតម្លៃថ្លៃ (ក្រសួង MFI/ពាណិជ្ជករក្នុងតំបន់/អ្នកផ្តល់ប្រាក់កម្ចី) ជាញឹកញយ។ ក្រុមទាំងនេះបង្កើតប្រព័ន្ធសន្សំសំចៃ និងឥណទានក្រៅផ្លូវការជាប្រភេទសាច់ប្រាក់ ស្រូវអង្ករគោលដៅ ធនាគារសត្វ ឬប្រាក់កម្ចីជាសាច់ប្រាក់ខ្នាតតូច។ ដោយរួមបញ្ចូលជាមួយសកម្មភាពជួយខ្លួនឯងជាសមូលហេតុ យន្តការទាំងនេះកំពុងរួមចំណែកដល់យុទ្ធសាស្ត្ររបស់កសិករក្នុងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ ទប់ស្កាត់គ្រោះថ្នាក់ និងដើម្បីចាប់ផ្តើមសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចតូចៗ។

▪ **ការផ្តល់ជូនសេវាកម្ម៖** នៅពេលដែលពួកគេទទួលបានការអភិវឌ្ឍ និងរឹងមាំជាមុន FOs អាចទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ប្រៀបធៀបក្នុងការផ្តល់ជូនសេវាកម្មផ្នែកបច្ចេកទេស និងសេដ្ឋកិច្ចដល់កសិករខ្នាតតូចជាមួយនឹង (ប៉ុន្តែមិនមែនដោយស្វ័យប្រវត្តិ) ការដាក់បញ្ចូលគ្នា និងលទ្ធភាពប្រើប្រាស់ល្អប្រសើរប្រកបដោយសក្តានុពលសម្រាប់កសិករខ្នាតតូច បើប្រៀបធៀបទៅនឹងអ្នកផ្តល់សេវាកម្មអាជីវកម្មឯកជន ឬអ្នកផ្គត់ផ្គង់ធាតុចូល។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការឈានទៅដល់កសិករខ្នាតតូចនៅតែត្រូវចំណាយខ្ពស់ចំពោះអ្នកដែលទទួលបានបន្ទុកផ្នែកសេវាកម្មផ្គត់ផ្គង់។ ហេតុដូច្នេះ វាចាំបាច់ក្នុងការគាំទ្រដល់ការវិនិយោគជាសមូហភាព និងសកម្មភាពរបស់ FO ក្នុងគោលបំណងឈានទៅដល់សមាជិករបស់ខ្លួន យ៉ាងហោចណាស់ក្នុងរយៈពេល "វិវត្តន៍" ដែលចាំបាច់ដើម្បីបង្កើតជំនាញ កសាងទំនុកចិត្ត និងឈានដល់កម្រិតដែលអាចសម្រេចបាន។

▪ **ដៃគូគ្រប់គ្រងខ្សែសង្វាក់ផ្គត់ផ្គង់៖** អង្គការកសិករគឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះមួយក្នុងការដោះស្រាយឧបសគ្គនៃលទ្ធភាពទទួលបានទីផ្សាររបស់កសិករខ្នាតតូច⁷។ ដូច្នេះ អង្គការកសិករគឺជាតួអង្គដ៏សំខាន់មួយក្នុងការលើកកម្ពស់ការរៀបចំស្ថាប័នថ្មីដែលអនុគ្រោះដល់កសិករខ្នាតតូច ក៏ដូចជាការដើរតួនាទីជាដៃគូជំនាញក្នុងការគ្រប់គ្រងខ្សែសង្វាក់ផ្គត់ផ្គង់តាមរយៈការស្វែងរកប្រភពសម្រាប់ភាគីខាងក្រោម៖

- អង្គការសមូហភាពអនុញ្ញាតឱ្យកសិករម្នាក់បង្កើតរចនាសម្ព័ន្ធអ្នកផលិតទ្រង់ទ្រាយធំខ្លាំងយ៉ាងគ្រប់គ្រាន់ដែលធ្វើឱ្យអាចចរចាបានល្អប្រសើរ ឬចុះកិច្ចសន្យាជាមួយតួអង្គផ្សេងទៀត។ ឧទាហរណ៍ ដោយសារចំណេះដឹងជ្រៅជ្រះរបស់សមាជិករបស់ខ្លួន FOs អាចធ្វើមជ្ឈដ្ឋានក្នុងចំណោមប្រតិបត្តិការដាក់លាក់តាមរយៈការរៀបចំការទិញធាតុចូល ការធ្វើទីផ្សារដំណាំ ការអនុវត្តនិយាម និងប្រព័ន្ធស្តង់ដារ ឬដោយសារពួកគេអាចផ្តល់ការធានាសមូលហេតុ (ការទទួលបានឥណទាន)។ ការបង្កើតខ្សែសង្វាក់ផ្គត់ផ្គង់ស្រូវសរីរាង្គដ៏ធំដោយសហភាពសហករណ៍នៅខេត្តព្រះវិហារដោយមានការគាំទ្រពីគម្រោង SCCRP បង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថា Cf. SCCRP ករណីសិក្សាលេខ ២ "ផលិតកម្មកសិករតាមកិច្ចសន្យាសម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់ស្រូវសរីរាង្គនៅខេត្តព្រះវិហារ"។
- ពាក់ព័ន្ធនឹងការសម្របសម្រួលខ្សែទូទៅ នៅពេលដែលអង្គការកសិករទទួលបានសមត្ថភាពផ្នែកបច្ចេកទេស និងសេដ្ឋកិច្ចគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីចូលរួមនៅក្នុងតំបន់ពាណិជ្ជបរិយាកាសដំបូង (ការទិញធាតុចូល និងការធ្វើទីផ្សារដំណាំ) ពួកគេនឹងទទួលបានអំណាចចរចាដែលអនុញ្ញាតឱ្យចាប់យកតម្លៃបន្ថែមក្នុងការកែច្នៃផលិតផលកសិកម្ម។ ពួកគេអភិវឌ្ឍន៍ជំនាញរបស់

⁷ ឧបសគ្គក្នុងការចូលទីផ្សារថ្មី (ចំណេះដឹង ជំនាញអនុវត្ត សម្ភារជាដើម) ហានិភ័យទីផ្សារ និងធម្មជាតិ ថ្លៃចំណាយប្រតិបត្តិការ (ព័ត៌មានទីផ្សារ ការចរចា ការផ្ទេរ/ការដឹកជញ្ជូន ការអនុវត្ត) អំណាចចរចា កង្វះខាតដើមទុន និងសមត្ថភាពសង្គម ។ល។

ខ្លួន ហើយទទួលបានបទពិសោធន៍ក្នុងការរៀបចំសមូហភាព និងអំណាចចរាចរជាមួយអង្គការផ្សេងទៀតកាន់តែច្រើន ពួកគេនឹងកាន់តែមានតួនាទីក្នុងការបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រសម្របសម្រួលខ្សែទទឹង។

▪ **តំណាង និងភាគីពាក់ព័ន្ធការកសិកម្ម**៖ ពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យផលិតកម្ម និងទីផ្សារកសិកម្ម អង្គការកសិករ (ជាពិសេសសហព័ន្ធ FO) មានតួនាទីជាដៃគូពាក់ព័ន្ធនៃវិស័យសាធារណៈក្នុងការរួមចំណែកក្នុងដំណើរការបង្កើតគោលនយោបាយ ដោយពិចារណាលើចំណេះដឹង និងភាពយល់ដឹងជ្រៅជ្រះរបស់អ្នកតំណាង FO នៃស្ថានភាពក្នុងតំបន់ ក៏ដូចជាបទពិសោធន៍ និងជំនាញរបស់ពួកគេដែលទទួលបានតាមរយៈការអនុវត្តសេវាកម្មចំពោះកសិករ។ ជាលទ្ធផល FOs ដែលជាផ្នែកមួយនៃដំណើរការ គោលនយោបាយ និងវិធានការនានាទំនងជាត្រូវបានយល់ដឹងកាន់តែច្បាស់ និងគ្រប់គ្រងដោយ FOs ព្រមទាំងសមាជិករបស់ខ្លួន ហើយការអនុវត្តគោលនយោបាយ និងវិធានការនោះនឹងត្រូវបានលើកកម្ពស់។

នៅក្នុងទស្សនៈនេះ គេអាចពិចារណាលើវិស័យចំនួនពីរ៖

- ការចូលរួមរបស់កសិករជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធចកជន និងសាធារណៈផ្សេងទៀតក្នុងដំណើរការបង្កើតគោលនយោបាយ ទាក់ទងនឹងការពង្រឹងលទ្ធភាពទទួលបានទីផ្សារ និងការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងបរិយាកាសទីផ្សារ (ដែលរួមមាន ការចរចាសម្រាប់ការបង្កើតគោលនយោបាយ ការទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការលើគុណភាពផលិតផលជាក់លាក់ ការចរចានៅក្នុងគោលនយោបាយពាណិជ្ជកម្ម វិធានការគាំទ្រសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍផលិតកម្មជាតិ)។ ការចាប់ផ្តើមនៃការបង្កើតគោលនយោបាយ ការឆ្លុះបញ្ចាំងកាន់តែទូលំទូលាយទៅលើទីតាំងកសិកម្ម និងម៉ូដែលអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម ក៏ដូចជាគោលដៅសង្គមសេដ្ឋកិច្ចថ្នាក់ជាតិដែលបានផ្តល់ឱ្យវិស័យនោះគឺត្រូវតាមការចង់បានដែលក្នុងនោះកសិករក៏ត្រូវចូលរួមផងដែរ។
- ការចូលរួមរបស់កសិករជាគំនិត និងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តលើកម្មវិធី និងគម្រោងដែលពាក់ព័ន្ធនឹងពួកគេនៅក្នុងវិស័យជាក់លាក់ (ឧទាហរណ៍៖ យុទ្ធសាស្ត្រ / កម្មវិធីសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម និងការទទួលបានសេវាផលិតកម្ម) ។

៣. ការណែនាំអំពីគោលនយោបាយ

៣.១. គោលការណ៍ និងសនិទានភាព

ដើម្បីដាក់បញ្ចូលអង្គការកសិករទៅក្នុងដំណើរការបង្កើតគោលនយោបាយជាជម្រើសយុទ្ធសាស្ត្រ៖ ការដាក់បញ្ចូលអង្គការ FOs នៅក្នុងដំណើរការបង្កើតគោលនយោបាយ និងនៅក្នុងការអនុវត្តរបស់ពួកគេត្រូវតែមានការលើកកម្ពស់ជាយុទ្ធសាស្ត្រពីវិស័យសាធារណៈ។ វាអាចកែលម្អទំនាក់ទំនង និងការសម្របតាមវិធានគោលនយោបាយទៅនឹងភាពជាក់ស្តែងនៃស្ថានភាពរបស់កសិករខ្នាតតូច ហើយក៏កែលម្អប្រសិទ្ធភាពនៅដំណាក់កាលនៃការអនុវត្តវិធានគោលនយោបាយផងដែរ។

អ្នកដឹកនាំកសិករថ្នាក់ជាតិគឺជាតួសន្ទនាអចិន្ត្រៃយ៍ និងជាដៃគូរបស់អ្នកបង្កើតគោលនយោបាយ៖ វាពាក់ព័ន្ធនឹងការគោរពគោលការណ៍សកម្មភាពជាច្រើនក្នុងការបង្កើតគោលនយោបាយ និងដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័ន និងវិភាគរបស់អង្គការកសិករក្នុងដំណើរការរយៈពេលមធ្យម ទៅ រយៈពេលវែង។

គោលនយោបាយ និងឧបករណ៍ដែលមានគោលបំណងគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍ និងការផ្តល់វិជ្ជាជីវៈដល់កសិករត្រូវបានបង្កើត និងអនុវត្តតាមវិធីសាស្ត្រដែលបង្កើតឡើងដោយមានការព្រមព្រៀងគ្នា និងតាមតម្រូវការដែលជាមធ្យោបាយមួយក្នុងការជំរុញដល់វិស័យកសិកម្ម៖ វិធីសាស្ត្រជាយុទ្ធសាស្ត្រនេះបង្ហាញថាកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយ និងធនធានហិរញ្ញវត្ថុគ្រប់គ្រាន់អាចត្រូវបានផ្ទេរទៅឱ្យអង្គការ

SCCRP ▪ កំណត់ត្រាគោលនយោបាយ

កសិករ ដែលអាចធ្វើទៅបានក្នុងភាពជាដៃគូជាមួយក្រសួង MAFF - ដែលនឹងមានភាពជាអ្នកដឹកនាំនៅក្នុងការអនុវត្តរបស់ពួកគេ ហើយអាចមានទំនុកចិត្តចំពោះវាបាន។

ជាពិសេសសម្រាប់វិស័យស្រូវអង្ករ គោលនយោបាយប្រតិបត្តិការអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកផលិតស្រូវអង្ករជាច្រើនដែលកំពុងកើនឡើង ទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍កើនឡើងនៃការភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងទៅទីផ្សារនាំចេញស្រូវអង្ករដែលមានគុណភាព៖ ការគាំទ្រវិស័យផលិតកម្មស្រូវអង្ករគួរតែអនុញ្ញាតឱ្យពង្រឹងសមត្ថភាពបច្ចេកទេស និងសេដ្ឋកិច្ចរបស់កសិករមួយចំនួនដែលមានសមត្ថភាពរចនាសម្ព័ន្ធ ដើម្បីផលិតអង្ករលើស ដើម្បីធ្វើឱ្យពួកវាមានដំណើរការ គួរឱ្យទុកចិត្ត និងជាចុងក្រោយមានដៃគូពេញចិត្តសម្រាប់ភាគីខាងក្រោមក្នុងអនុវិស័យនាំចេញមួយចំនួនទាំងនេះ។ ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ វាចាំបាច់ក្នុងការលើកកម្ពស់ឧបសគ្គច្រកចូលទៅអនុវិស័យស្រូវអង្ករនេះ ដើម្បីបង្កើនចំនួនអ្នកផលិតអង្ករដែលទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីទីផ្សារជាក់លាក់ទាំងនេះតាមដែលអាចធ្វើបាន។

៣.២. លក្ខខណ្ឌសម្រាប់កម្មវិធីគាំទ្ររបស់អង្គការកសិករដែលមានប្រសិទ្ធភាពស្តីពីការតស៊ូមតិ

លក្ខខណ្ឌពីរគឺមានសារៈសំខាន់ដែលត្រូវយកមកពិចារណា ដើម្បីធានាថាតំណាងកសិករខ្នាតតូចនៅក្នុងកិច្ចសន្ទនាគោលនយោបាយសាកសមនឹងត្រូវបានគេហៅថាជាតំណាងរបស់កសិករ៖

- **ភាពជាអ្នកតំណាង៖** ដើម្បីតស៊ូមតិទៅកាន់ភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងកម្មវិធី និងវិស័យសាធារណៈផ្សេងទៀតជំនួសមុខឱ្យអង្គការ FOs វាជាការចាំបាច់ណាស់ដែលសហព័ន្ធផ្សេងៗចូលរួម (ចូលរួមទាំងអស់គ្នា) ស្មើគ្នា តំណាងឱ្យភាពចម្រុះនៃអង្គការ FOs^៨ និងកសិករ។ គេគួរតែជៀសវាងការមានតែក្រុមកសិករមួយចំនួនដែលការពារផលប្រយោជន៍ជាក់លាក់ ប៉ុន្តែទាមទារឱ្យនិយាយជំនួសមុខកសិករទាំងអស់ ហើយជាការល្អត្រូវតែប្រមូលផ្តុំអង្គការកសិករ និងបណ្តាញផ្សេងៗនៅក្នុងកិច្ចសន្ទនាគោលនយោបាយ ដើម្បីចាប់យកនូវភាពចម្រុះនៃស្ថានភាពបានល្អប្រសើរ (ឧទាហរណ៍ដូចជាគោលដៅរបស់អង្គការកសិករ កម្រិតនៃការរៀបចំ និងការផ្តល់វិជ្ជាជីវៈជាដើម។) និងពិចារណាលើភាពចម្រុះនេះនៅក្នុងការអភិវឌ្ឍគោលនយោបាយ និងវិធានការគាំទ្រ។ ប៉ុន្តែគួរតែមានលក្ខណៈជាក់ស្តែង៖ ដូចដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងទំព័រមុន ២ (Cf. ប្រអប់ ១៖ រូបភាពហ៊ុនរបស់អង្គការកសិករនៅកម្ពុជា) សហព័ន្ធកសិករ និងបណ្តាញដែលមានស្រាប់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាប្រមូលបានកសិករប្រហែល ១០០,០០០ នាក់ប៉ុណ្ណោះ (ប៉ុន្តែមានគ្រួសារកសិករចំនួនជិត ២ ទៅ ៣ លាននៅទូទាំងប្រទេស) ។ ប៉ុន្តែទោះបីជាមានការដាក់កម្រិតនេះក៏ដោយ យ៉ាងហោចណាស់នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ សហព័ន្ធអង្គការកសិករទាំងនោះអាចធ្វើជាអង្គតំណាងផ្លូវការតំណាងឱ្យអង្គការកសិករបាន។

^៨ លក្ខណៈពិសេសរបស់ FOs ខុសគ្នាយ៉ាងខ្លាំងនៅក្នុងលក្ខខណ្ឌនៃការបង្កើតរបស់ពួកគេ (គំនិតផ្តួចផ្តើមក្នុងតំបន់ ការជំរុញពីខាងក្រៅ ...) គោលបំណងរបស់ពួកគេ (ការអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋាន ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ការធ្វើទីផ្សារជាដើម) លក្ខណៈពិសេសជាសមាជិកភាពរបស់ពួកគេ (កសិករជាស្ត្រី កសិករវ័យក្មេង កសិករខ្នាតតូចរហូតដល់កសិករខ្នាតធំ) ការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងបច្ចេកទេសផ្សេងៗដែលពួកគេអាចទទួលបាន ថាមវន្តនៃការវិវត្តរបស់ពួកគេ។ ល។

- **ភាពស្របច្បាប់៖** អ្នកតំណាងម្នាក់គឺត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយអាជ្ញាធរ ដើម្បីចូលរួមនៅក្នុងវេទិកាស្តីពីការបង្កើតគោលនយោបាយផ្សេងៗ។^១ ប៉ុន្តែដើម្បីតស៊ូមតិជំនួសមុខឱ្យអង្គការ FOs ស្របច្បាប់ចំពោះមុខភ្នាក់ងារពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត វាក៏ជាការចាំបាច់ដែលអ្នកតំណាងត្រូវទទួលបានអណត្តិនៃមូលដ្ឋានទូលំទូលាយពីអង្គការ FOs/កសិករ ដើម្បីនិយាយជំនួសឱ្យពួកគេ។ ជាការពិតណាស់ កសិករដែលមិនបានទទួលអណត្តិពីកសិករជាច្រើនផ្សេងទៀត ប៉ុន្តែអ្នកដែលបាននាំមកចូលរួមក្នុងដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ដោយអង្គភាពផ្សេងទៀត (វិស័យឯកជន ស្ថាប័នសាធារណៈ) មិនត្រូវបានចាត់ទុកថាជាតំណាងរបស់កសិករទេ^{១០}។ លើសពីនេះទៀត ទស្សនៈ/គំនិតដែលប្រតិភូទាំងនោះនឹងការពារត្រូវបានពិភាក្សាពីមុនៗ ហើយបានរៀបរាប់ក្នុងចំណោមសមាជិកអង្គការ FOs/សហព័ន្ធ។ វាតម្រូវឱ្យមានអភិបាលកិច្ចផ្ទៃក្នុង នីតិវិធី និងការអនុវត្តត្រឹមត្រូវ។ ប៉ុន្តែវាក៏ជាការចាំបាច់ដែលថា លក្ខខណ្ឌទាំងនោះត្រូវបានបំពេញ ដើម្បីធ្វើឱ្យមានការពិគ្រោះយោបល់ផ្ទៃក្នុង (នៅក្នុងបណ្តាញអង្គការ FOs) មុនពេលអ្នកដឹកនាំត្រូវបានស្នើសុំឱ្យនិយាយជំនួសសមាជិករបស់ខ្លួន។

គោលការណ៍ប្រតិបត្តិការក្នុងការបង្កើតលក្ខខណ្ឌពិគ្រោះយោបល់សមរម្យ៖

ជាទូទៅ នៅក្នុងដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ (ជាញឹកញាប់មានសិក្ខាសាលាតែមួយប៉ុណ្ណោះ) ដែលទាក់ទងនឹងគោលនយោបាយសាធារណៈ យុទ្ធសាស្ត្រ ឬបទប្បញ្ញត្តិ អ្នកចូលរួម (រួមមានអ្នកតំណាងកសិករ) ត្រូវបានអញ្ជើញមកចូលរួមសិក្ខាសាលាប៉ុន្មានថ្ងៃតែប៉ុណ្ណោះ មុនពេលព្រឹត្តិការណ៍ និងទទួលបានឯកសារព្រាងដែលពួកគេត្រូវបង្ហាញទស្សនៈនៅពេលនោះដែរតាមតែអាចធ្វើបាន និងជាញឹកញយនៅពេលព្រឹកនៃសិក្ខាសាលា នៅពេលពួកគេចុះបញ្ជីឈ្មោះ ហើយបន្ទាប់មកត្រូវផ្តល់ជាទស្សនៈ/មតិយោបល់ក្នុងអំឡុងធ្វើសិក្ខាសាលា បន្ទាប់ពីដំណើរពិគ្រោះយោបល់ត្រូវបានបញ្ចប់។ គេមិនអាចហៅវាថាជាដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ជាសាធារណៈឡើយ ហើយវាគ្រាន់តែជាការបំភាន់ប៉ុណ្ណោះ។

ការពិគ្រោះយោបល់ជាសាធារណៈសមរម្យរបស់អង្គការ FO តម្រូវឱ្យមានលក្ខខណ្ឌសមស្របដែលអនុញ្ញាតឱ្យតំណាងរបស់ FO រៀបចំដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ផ្ទៃក្នុងនៅក្នុងអង្គការរបស់ខ្លួន ដើម្បីបង្កើត និងកសាងមតិឯកភាពគ្នារវាងកសិករស្តីពីទស្សនៈ និងគំនិតដែលពួកគេចង់ផ្តល់មកវិញ។ តាមជាក់ស្តែង វាតម្រូវថា៖

- ឯកសារដែលទាក់ទងនឹងគោលដៅនៃការពិគ្រោះយោបល់ (គោលនយោបាយព្រាង ច្បាប់ ឬបទប្បញ្ញត្តិព្រាងជាដើម) ត្រូវផ្តល់ឱ្យបានល្អជាមុន (ជាការល្អ ខែ) ដូច្នេះសហព័ន្ធអង្គការកសិករអាចរៀបចំដំណើរពិគ្រោះយោបល់ទូលំទូលាយជាមួយសមាជិករបស់ពួកគេ មុននឹងផ្តល់ជូនទស្សនៈ និងការផ្តល់យោបល់របស់ពួកគេមកវិញ។ ជាការល្អ អ្នកតំណាងអង្គការកសិករគួរតែទទួលបានឯកសារចម្លងទំនេរ ដូច្នេះពួកគេអាចធ្វើការងារទាំងនោះបានយ៉ាងងាយស្រួល ហើយស្នើសុំការធ្វើវិសោធនកម្ម ឬបង្ហាញមតិយោបល់របស់ពួកគេនៅចំពោះមុខផ្នែកពាក់ព័ន្ធនៃអត្ថបទ។

^៩ យូណេស្កូមកហើយ ក្រសួង MAFF ពិតជាមិនបានយកចិត្តទុកដាក់លើសហព័ន្ធអង្គការកសិករដែលទាមទារថាពួកគេបានចុះបញ្ជីជាមួយក្រសួងមហាផ្ទៃ ហើយមិនមែនជាមួយក្រសួង MAFF ទេ។ (ដែលជាហេតុផលមិនត្រឹមត្រូវសម្រាប់ក្រសួង MAFF ដែលមិនធ្វើការជាមួយពួកគេ)។ ប៉ុន្តែថ្មីៗនេះ ការផ្លាស់ប្តូរវិជ្ជមានមួយចំនួនលើអាកប្បកិរិយារបស់មន្ត្រីនៅក្នុងក្រសួង MAFF មិនអាចកត់សម្គាល់បានទេ។ ឧទាហរណ៍ ការយល់ព្រមពីនាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍កសិករស្តីពីលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតអ្នកតំណាងអង្គការកសិករនៅក្នុងសហព័ន្ធស្រូវអង្គរកម្ពុជានៅខែមិថុនាឆ្នាំ ២០១៦ (រៀបចំរួមគ្នាដោយសហព័ន្ធ FO ចំនួន ៥) ។

^{១០} ពួកគេនៅតែមានទស្សនៈ និងគំនិតគួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍ ដើម្បីបញ្ចេញ និងស្តាប់ ប៉ុន្តែមិនត្រូវបានចាត់ទុកថាជាការបង្ហាញពីទស្សនៈមួយភាគធំរបស់កសិករនោះទេ។

SCCRP ■ កំណត់ត្រាគោលនយោបាយ

- ប្រសិនបើអាចធ្វើបាន សហព័ន្ធ FO អាចទទួលបានជំនួយថវិកា ដើម្បីរួមចំណែកក្នុងការគ្របដណ្តប់ទៅលើថ្លៃចំណាយនៃការរៀបចំដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ទូលំទូលាយ (សិក្ខាសាលាវិមជ្ឈការ វគ្គបណ្តុះបណ្តាលដែលត្រូវធ្វើមជ្ឈការ និងចងក្រងលទ្ធផលនៃសិក្ខាសាលា។ ល។) ។
- ការគាំទ្រ និងការសម្របសម្រួលពីខាងក្រៅអាចមានប្រយោជន៍ មិនមែនជំនួសឱ្យការឆ្លុះបញ្ចាំង និងការបង្កើតមតិយោបល់ដោយកសិករខ្លួនឯងនោះទេ ប៉ុន្តែដើម្បីផ្តល់ជូនព័ត៌មានអំពីបរិបទ និងជួយវិភាគឯកសារ និងកំណត់អំពីប្រាក់។ ការសម្របសម្រួលបែបនេះត្រូវផ្តល់ដោយស្ថាប័នឯករាជ្យដោយមិនមានទំនាស់ផលប្រយោជន៍ជាមួយប្រធានបទនៃការពិគ្រោះយោបល់។

ប្រអប់ទី ២៖ ឧទាហរណ៍នៃដំណើរការប្រឹក្សាយោបល់ទូលំទូលាយ៖ ការប្រឹក្សាយោបល់លើអ្នកថែទាំសុខភាពសត្វក្នុងភូមិពាក់ព័ន្ធនឹងដំណើរការនៃការបង្កើតច្បាប់ថ្មីសម្រាប់សេវាកម្មពេទ្យសត្វនៅចុងទស្សវត្សទី ៩០

នៅចុងទស្សវត្សទី ៩០ នាយកដ្ឋានសុខភាពសត្វ និងផលិតកម្មរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទបានកំពុងបង្កើតក្របខណ្ឌច្បាប់ថ្មីមួយសម្រាប់សេវាកម្មសុខភាពសត្វនៅជនបទក្នុងប្រទេសកម្ពុជា (ដោយមានជំនួយពីធនាគារពិភពលោកដែលបានផ្តល់មូលនិធិលើ “គម្រោងកែលម្អផលិតភាពកសិកម្ម (APIP)” ដែលកំណត់ជាពិសេសលើតម្រូវការ និងលក្ខខណ្ឌនៃការអនុវត្តចំពោះអ្នកថែទាំសុខភាពសត្វក្នុងភូមិ។

នៅពេលនោះ អ្នកថែទាំសុខភាពសត្វក្នុងភូមិ (VAHW) ជាង ២,០០០ នាក់ត្រូវបានបណ្តុះបណ្តាល និងមានសកម្មភាពរួចមកហើយនៅប្រទេសកម្ពុជាដែលមានការបង្កើតសមាគម VAHW ជាច្រើន (ជាទូទៅ នៅកម្រិតថ្នាក់ឃុំ ឬស្រុក)។ សម្រាប់ VAHW សកម្មទាំងនោះដែលអាចចូលរួមក្នុងការបង្កើតច្បាប់ថ្មីនេះ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលបារាំង *Vétérinaires Sans Frontières* បានបង្កើតដំណើរការប្រឹក្សាយោបល់ទូលំទូលាយ៖ សិក្ខាសាលាជាបន្តបន្ទាប់ត្រូវបានរៀបចំនៅក្នុងបណ្តាខេត្តផ្សេងៗជាមួយ VAHW សកម្ម៖ សេរីទី ១ នៃសិក្ខាសាលាគឺដើម្បីអាន និងយល់ពីច្បាប់បញ្ញត្តិដែលបានស្នើសុំ បន្ទាប់មក សិក្ខាសាលាបន្ទាប់ ដើម្បីកំណត់បញ្ហា ហានិភ័យ និងស្នើសុំការកែប្រែ ហើយដើម្បីដោះស្រាយហានិភ័យ និងបញ្ហាទាំងនោះ។ ជាចុងក្រោយ ប្រតិភូត្រូវបានជ្រើសរើសដោយ VAHW ពីបណ្តាខេត្តផ្សេងៗ។ ប្រតិភូទាំងនោះបានជួបគ្នា ដើម្បីរួមបញ្ចូល និងបង្រួបបង្រួមអនុសាសន៍របស់ពួកគេ ហើយសិក្ខាសាលាត្រូវបានរៀបចំឡើងនៅកម្រិតថ្នាក់ជាតិ ដើម្បីបញ្ជូនអនុសាសន៍/ការផ្តល់យោបល់ដែលបានបង្កើតត្រលប់មកវិញជាផ្លូវការតាមរយៈដំណើរការថ្នាក់ក្រោមទៅថ្នាក់លើ។

ដំណើរការនេះបានបង្ហាញថាមានផ្លែផ្កា និងភាពស្របគ្នា ជាមួយធាតុចូលគុណភាពខ្ពស់ដែលមានការចូលរួមចំណែកពីកម្រិតថ្នាក់មូលដ្ឋាន។

៣.៣. ទស្សនៈ និងអនុសាសន៍រយៈពេលយូរអង្វែង ដើម្បីបង្រួបបង្រួមអ្នកតំណាងសហព័ន្ធអង្គការកសិករ

ដែនកំណត់បច្ចុប្បន្ននៃសមត្ថភាព និងវិជ្ជាជីវៈរបស់សហព័ន្ធ FO (ឬរបស់បណ្តាញ) ត្រូវបានកំណត់ និងទទួលស្គាល់យ៉ាងច្បាស់លាស់។ គោលបំណងនៃកំណត់ត្រានេះគឺមិនមែនបដិសេធដែនកំណត់បច្ចុប្បន្នទាំងនេះ ហើយគិតថាអង្គការកសិករល្អឥតខ្ចោះនោះទេ ប៉ុន្តែដើម្បីបង្កប់អនុសាសន៍ខាងលើទៅក្នុងទស្សនៈវិស័យដ៏មានមហិច្ឆតាជាមុន និងយូរអង្វែង។

- **ដើម្បីចូលរួមក្នុងដំណើរការរយៈពេលយូរអង្វែង៖** ការគាំទ្រដល់ការចូលរួមរបស់អង្គការកសិករទៅក្នុងដំណើរការបង្កើតគោលនយោបាយគឺមានរយៈពេលយូរអង្វែង ដែលទាមទារឱ្យមានមធ្យោបាយសំខាន់ៗចំពោះការកសាងសមត្ថភាពសម្រាប់អ្នកដឹកនាំសហព័ន្ធ ដើម្បីឱ្យមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ និងទទួលស្គាល់ពីភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ហើយការកើតមាន និងការពង្រឹងអង្គការកសិករគឺជាដំណើរការទៅវិញទៅមកប្រកបដោយថាមវន្ត និងជាបន្តបន្ទាប់រវាងកម្រិតមូលដ្ឋាន (ក្រុមកសិករ) និងថ្នាក់ជាតិជាន់ខ្ពស់ (វេទិកានៃសហព័ន្ធ FO) ដែលម្យ៉ាងវិញទៀត សហព័ន្ធកាន់តែរឹងមាំនៅពេលដែលសហព័ន្ធទាំងនោះពឹងផ្អែកលើ FO ជាច្រើន និងមានការរៀបចំបានល្អ ហើយមួយវិញទៀតសហព័ន្ធបានផ្តល់ជំនួយផ្នែកបច្ចេកទេស និងហិរញ្ញវត្ថុដល់សមាជិករបស់ពួកគេផងដែរ។ ដំណើរការនៃការរៀបចំអង្គការកសិករ និងការផ្តល់វិជ្ជាជីវៈទាំងនេះអាចត្រូវបានជំរុញ និងពង្រីកតាមរយៈកម្មវិធីមួយចំនួនដែលមានការគាំទ្រពីវិស័យសាធារណៈ និងភ្នាក់ងារម្ចាស់ជំនួយ។
- **ដើម្បីលើកកម្ពស់ភាពជាម្ចាស់ផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ៖** ខណៈពេលដែលវាមានការលំបាកសម្រាប់ FOs (និងពិបាកខ្លាំងជាងនេះសម្រាប់សហព័ន្ធ FO/ស្ថាប័ន Apex) ដើម្បីកំណត់ការអភិវឌ្ឍរបស់ពួកគេតែលើធនធានផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ (ដែលដំបូងនៅមានកម្រិតតិចតួចខ្លាំង) វាគឺមានសារៈសំខាន់ដែលថាការបែងចែកធនធានសាធារណៈបំពេញចន្លោះខ្វះខាតក្នុងការជួយគាំទ្រដល់ FO និងសហព័ន្ធ FOs ហើយគាំទ្រដល់ការបង្កើតរចនាសម្ព័ន្ធ និងសេវាកម្ម/សកម្មភាពរបស់ពួកគេនៅដំណាក់កាលដំបូង។ នេះគឺសមហេតុផលដែលថា FOs ត្រូវបានគេរំពឹងថានឹងទទួលយកមុខងារផ្សេងៗនៃការដឹកជញ្ជូនទំនិញសាធារណៈ (សូមមើលប្រអប់ទី ៣) ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ គេបានយល់ថាជម្រើសឧបត្ថម្ភធននេះគឺមានតុល្យភាពដោយលក្ខខណ្ឌចំនួន ៣ ធំ ៗ ៖

១. អង្គការ FOs / សហព័ន្ធបង្ហាញពីភាពជាម្ចាស់ហិរញ្ញវត្ថុ និងការប្តេជ្ញាចិត្ត ដោយផ្អែកលើថ្លៃសមាជិកភាព / ថ្លៃសេវាកម្មសំខាន់ៗ (ឧទា ពីធនធានផ្ទាល់ខ្លួនដែលបានប្រមូលពីសមាជិករបស់ពួកគេ ជាការរួមចំណែកផ្ទាល់ ឬការបង់ប្រាក់ថ្លៃសេវាកម្ម)
២. អង្គការ FOs/សហព័ន្ធបង្ហាញពីឆន្ទៈ និងការប្តេជ្ញាចិត្តក្នុងការបង្កើនស្វ័យភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់ពួកគេជាបន្តបន្ទាប់ និងកាត់បន្ថយភាពពឹងផ្អែកលើឧបត្ថម្ភធនរបស់ពួកគេ (ប៉ុន្តែ ជាពិសេសនៅកម្រិតសហព័ន្ធជាតិ គេទទួលស្គាល់ថាដំណើរការនៃផ្លាស់ប្តូរនេះគឺជារឿងរយៈពេលទស្សវត្សរ៍ មិនមែនពីរបីឆ្នាំទេ)។
៣. អង្គការ FO/សហព័ន្ធទទួលខុសត្រូវចំពោះធនធានសាធារណៈ ហើយត្រូវរាយការណ៍អំពីសកម្មភាពដែលពាក់ព័ន្ធ និងលទ្ធផលរបស់ខ្លួន

ប្រអប់ទី ៣៖ តើអង្គការ FOs គួរតែធ្វើមជ្ឈដ្ឋានលើថ្លៃចំណាយប្រតិបត្តិការដែលចាំបាច់ទៅដល់កសិករខ្នាតតូច ឬទេ?

“ប្រសិនបើ FO អាចបង្កើតការផ្តល់ជូនទំនិញសាធារណៈដូចជាការផ្តល់សេវាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ សេវាកម្មព័ត៌មានទីផ្សារ ការផ្តល់សេវាកម្មសេដ្ឋកិច្ច ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងឥណទានតាមជនបទដែលអាចផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់កសិករទាំងអស់ដូចទៅនឹងប្រភេទអង្គការផ្សេងទៀត នោះពួកគេក៏ត្រូវចំណាយលើការថែទាំផងដែរ។ ដូច្នេះដើម្បីទ្រទ្រង់ការផ្តល់សេវាកម្ម (...) ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការមិនរាប់បញ្ចូលកសិករខ្នាតតូច និង/ឬដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវមុខងារធ្វើសមាហរណកម្មរបស់ FO ថ្លៃចំណាយជាក់លាក់បន្ថែមដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការរួមបញ្ចូលកសិករខ្នាតតូច (ដូចជាការគ្រប់គ្រង និងលទ្ធភាពទទួលបានទំនិញរួមគ្នា) ដើម្បីទៅដល់ពួកវា (ដូចជាសេវាកម្ម ការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន...) និងដើម្បីធានាឱ្យមានការផ្តល់ជូនទំនិញសាធារណៈ គួរតែត្រូវយកមកពិចារណា នៅពេលរៀបចំគោលនយោបាយសាធារណៈ។ ចំពោះថ្លៃចំណាយខ្ពស់ ការផ្តល់សេវាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពរបស់ FO ដល់កសិករខ្នាតតូចគួរតែត្រូវបានចរចារវាង FO ដែលមានស្រាប់ និងរដ្ឋ ហើយប្រសិនបើចាំបាច់ត្រូវមានការគាំទ្រជាសាធារណៈ។”

*ប្រភព៖ « ការតភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងកសិករខ្នាតតូចទៅនឹងទីផ្សារ៖ មេរៀនដែលបានរៀនពីការពិនិត្យមើលឯកសារ និងការពិនិត្យមើលជាលក្ខណៈវិភាគនៃគម្រោងដែលបានជ្រើសរើស » ។ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៤ ។
ធនាគារពិភពលោក /IRAM-CIRAD. E. Bienabe, C. Coronel, JF. Le Coq, L. Liagre. ទំព័រ ៧១ ។*

៣.៤. វិស័យសកម្មភាព

គោលនយោបាយប្រតិបត្តិការដែលគាំទ្រការពង្រឹង FO គួរតែរួមបញ្ចូលគ្នានូវវិស័យសកម្មភាពផ្សេងៗ។

វិស័យសកម្មភាពលេខ ១៖ ដើម្បីពង្រឹងគោលនយោបាយជាតិឆ្ពោះទៅរកទស្សនៈដែលបង្កើតឡើង អាស្រ័យតាមតម្រូវការរបស់កសិករ និងភារកិច្ចទំនួលខុសត្រូវ/ការពង្រឹងអំណាចរបស់អង្គការកសិករ

អង្គការកសិករ (ជាពិសេស សហករណ៍កសិកម្ម ប៉ុន្តែ FWUC និងអង្គការកសិករផ្សេងទៀតផងដែរ) គឺជាប្រធានបទពហុវិស័យនៅក្នុងឯកសារគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រពហុវិស័យ។ ប៉ុន្តែកម្ពុជានៅតែខ្វះខាតយុទ្ធសាស្ត្រខ្សែបណ្តោយ និងទូលំទូលាយដើម្បីនាំយកភាពស្របគ្នាដែលត្រូវទទួលបានរបស់ FO ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលក្នុងគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្ររបស់រដ្ឋាភិបាល ហើយខ្វះខាតកម្មវិធីទូលំទូលាយក្នុងការគាំទ្រផ្នែកចរនាសម្ព័ន្ធដល់ការបង្កើត FO និងនាំឱ្យមានការរួមចំណែកក្នុងភាពជោគជ័យនៃគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រផ្សេងៗទៀតដែល FO ត្រូវបានគេមើលឃើញថាជាដៃគូ/ភាគីពាក់ព័ន្ធ។ (គេបានរំពឹងទុកថា “គោលនយោបាយជាតិសម្រាប់ការបង្កើតសហករណ៍កសិកម្ម” នឹងមានការរៀបចំដោយក្រសួង MAFF ដែលជាការល្អ ប៉ុន្តែប្រហែលជាគោលនយោបាយគួរតែលើសពីសហករណ៍កសិករតែប៉ុណ្ណោះ ហើយនឹងត្រូវបានពង្រីកទៅជាវិសាលភាពទូលំទូលាយនៃ FO នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដែលរួមបញ្ចូលទាំង AC កម្រិតមូលដ្ឋាន ព្រមទាំង FO ផ្សេងទៀតឧទាហរណ៍ដូចជា FWUCs ហើយក៏នៅកម្រិតធំជាងនេះដូចជា សហភាពសហករណ៍ និងសហព័ន្ធ FO ក៏ដូចជាអង្គការ apex ជាដើម។ ដើម្បីកំណត់កាលបរិច្ឆេទដូចជាគោលនយោបាយនេះមិនទាន់បានបង្កើតនៅឡើយ)។

ដំណើរការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពគោលនយោបាយកាត់ទទឹងអាចត្រូវបានធ្វើឡើងដែលរួមមាន៖

- ការវាយតម្លៃលើឯកសារគោលនយោបាយសំខាន់ៗដោយផ្ដោតលើយុទ្ធសាស្ត្រ ផែនការសកម្មភាព និងវិធានការដែលមានស្រាប់ក្នុងគោលបំណងពង្រឹងអង្គការកសិករ និងដើម្បីបង្កើតលទ្ធភាពទទួលបានសេវាកម្មផ្នែកបច្ចេកទេស និងហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់កសិករ (ផែនការអភិវឌ្ឍយុទ្ធសាស្ត្រលើវិស័យកសិកម្មឆ្នាំ ២០១៤-២០១៨ គោលនយោបាយផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម ការបង្កើតគោលនយោបាយស្រូវអង្ករ ផែនការមេសម្រាប់ការស្រាវជ្រាវកសិកម្ម។ ល។)
- ផ្អែកតាមមេរៀនពីការពិនិត្យមើលលើគោលនយោបាយនេះបូកនឹងការពិគ្រោះយោបល់ទូលំទូលាយបន្ថែមជាមួយតំណាង FO ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយខ្សែកាត់ទទឹងស្តីពីការពង្រឹង FO អាចត្រូវបានបង្រួបបង្រួម ម៉្យាងវិញទៀតការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងគោលការណ៍បង្កើតឱ្យមានតម្រូវការ និងភាពជាម្ចាស់អង្គការកសិករ ក៏ដូចជាការសម្របសម្រួល ការត្រួតពិនិត្យពីសេវាបច្ចេកទេសរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទផងដែរ។

ក្របខ័ណ្ឌនេះនឹងបញ្ជាក់ឱ្យច្បាស់អំពីតួនាទីរៀងរាល់របស់ភ្នាក់ងារពាក់ព័ន្ធនីមួយៗ៖ សហព័ន្ធ FO អង្គការ FO (អង្គការមូលដ្ឋានសមាគម សហគមន៍ជាដើម) បុគ្គលិកក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន ថ្នាក់ខេត្ត និងថ្នាក់ជាតិ ក៏ដូចជាភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាលផ្សេងទៀត អ្នកផ្តល់សេវាកម្មបច្ចេកទេស និងហិរញ្ញវត្ថុ (អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ឯកជនជាដើម) ការស្រាវជ្រាវលើវិស័យកសិកម្មជាដើម។

ទីបំផុត វាអាចនាំឱ្យមានផែនការសកម្មភាពជាក់បញ្ចូលគ្នា និងទូលំទូលាយ ដើម្បីបង្រួបបង្រួមអង្គការកសិកររួមទាំងការកំណត់តួស្តង់ដារច្បាស់លាស់នៃតួនាទីរបស់ភ្នាក់ងារពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ និងការបែងចែកថវិកា។

វិស័យសកម្មភាពលេខ ២៖ បង្កើត និងអនុវត្តជាមួយនឹងស្ថាប័ន APEX ដែលបានបង្កើតថ្មីនៃសហព័ន្ធ FO (“NFM”) កម្មវិធីដែលបានកំណត់ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការបង្រួបបង្រួមនៃវេទិកានេះ និងសមាជិករបស់ខ្លួន

វេទិកាសហព័ន្ធអង្គការកសិករ “វេទិកាសហព័ន្ធកសិករជាតិ” (NFM) បច្ចុប្បន្នកំពុងត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយ FAEC, FCFD, FWN, FNN និង CFAP) ។ និយមន័យសមូហភាពនៃការកំណត់តួវិស័យ គោលបំណង និងយុទ្ធសាស្ត្រច្បាស់លាស់កំពុងដំណើរការ ហើយគួរតែត្រូវបានប្រតិបត្តិនៅក្នុងផែនការសកម្មភាព។ ដោយគ្មានការសន្មតនៅដំណាក់កាលនេះដែលអាចចេញជាលទ្ធផលនៃដំណើរការនេះ និងវិធីដែលវាអាចត្រូវបានផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន វាអាចមានសារៈសំខាន់ក្នុងការបង្កើតការកំណត់សកម្មភាពមួយដែលគាំទ្រដល់ការពង្រឹងស្ថាប័នរបស់ FO និងសហព័ន្ធ FO¹¹។

កម្មវិធីនេះស្ថិតក្រោមភាពជាម្ចាស់នៃ NFM អាចរួមមានធាតុផ្សំចំនួន ៤៖

ការកសាងសមត្ថភាពរបស់អ្នកដឹកនាំកសិករស្តីពីការតស៊ូមតិ ព្រមទាំងគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងកសិកម្ម

សំណើនេះគឺដើម្បីបង្កើត និងអនុវត្តកម្មវិធីពិសោធន៍ថ្នាក់ជាតិស្តីពីការកសាងសមត្ថភាពលើគោលនយោបាយសាធារណៈលើការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្មសម្រាប់អ្នកដឹកនាំកសិករ¹² ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់ពួកគេក្នុងការបំពេញតួនាទីតស៊ូមតិរបស់ពួកគេ។

¹¹ ដើម្បីធ្វើឱ្យងាយស្រួលលើការធ្វើសមាហរណកម្មនៅកម្រិត NFM ក៏មានការណែនាំដែលថាសហព័ន្ធអង្គការកសិករនឹងធ្វើសុខដុមនីយកម្មប្រព័ន្ធព័ត៌មានរបស់ខ្លួនជាបន្តបន្ទាប់ និងច្បាប់នៃការចូលរួមចំណែកដល់ស្ថាប័ន apex ។

¹² ជំរុញពីកម្មវិធី UPAFA ក្នុងឆ្នាំ ២០០០ អនុវត្តដោយ CIRAD & al ។

សហព័ន្ធ/វេទិកា FO អាចបង្កើតឡើង (ក្នុងភាពជាដៃគូជាមួយដៃគូផ្សេងៗគ្នា¹³ ដូចជាអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ស្ថាប័នសាធារណៈ អ្នកស្រាវជ្រាវ សាកលវិទ្យាល័យ ...) ម៉ូឌុលផ្សេងៗដែលអាចត្រូវបានស្នើឡើងជាកម្មវិធីសិក្សាពេញលេញ ឬផ្នែកលើមូលដ្ឋានគ្រឹះ ផ្ទាល់ខ្លួនដល់អ្នកដឹកនាំកសិករ។ ជាការល្អ ការផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលបែបនោះអាចត្រូវបានធ្វើឱ្យមាននៅលើមូលដ្ឋានអចិន្ត្រៃយ៍ (ជាមួយនឹងការវិវត្តន៍វឌ្ឍនភាព និងការបង្កើតម៉ូឌុលដែលបានស្នើឡើង) ។

កម្មវិធីកសាងសមត្ថភាពគួរត្រូវបានឧបត្ថម្ភធន ដើម្បីឱ្យមានតម្លៃសមរម្យ និងគួរតែមានគោលដៅកសាងសមត្ថភាពអ្នកដឹកនាំ / អ្នកតំណាង FO ចំនួន ១២ នាក់ (ជាពិសេសវិនិយោគទៅលើអ្នកដឹកនាំកសិករវ័យក្មេង) ដើម្បីបង្កើតធនធានដ៏ធំមួយនៅក្នុងបណ្តាញ FO ។

វាគួរតែមានការយកចិត្តទុកដាក់មួយក្នុងការរៀបចំវគ្គសិក្សាអន្តរសកម្មជាច្រើនរវាងអ្នកដឹកនាំកសិករ និងអ្នកជំនាញពីប្រភពសាប័នផ្សេងៗ (ស្ថាប័នសាធារណៈ ប្រតិបត្តិករឯកជន អ្នកស្រាវជ្រាវ ការសិក្សា អ្នកជំនាញអន្តរជាតិ អ្នកតំណាងរបស់អ្នកផ្តល់ជំនួយជាដើម) មិនថាតែនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ឬអំឡុងកិច្ចប្រជុំ សិក្ខាសាលា ។ល។ ក្រៅពីការទទួលបានចំណេះដឹងបន្ថែមនេះ វានឹងផ្តល់ឱកាសដល់អ្នកដឹកនាំកសិករ ដើម្បីពង្រីកបណ្តាញសង្គម និងបណ្តាញវិជ្ជាជីវៈរបស់ពួកគេ ព្រមទាំងពង្រឹងជំនាញគ្រប់គ្រងខ្លួនឯងរបស់ពួកគេជាមួយអ្នកជំនាញមកពីប្រភពផ្សេងទៀត។

ជាឧទាហរណ៍ ខ្លឹមសារនៃវគ្គសិក្សាបែបនេះអាចផ្អែកលើប្រធានបទផ្សេងៗដូចដែលបានពណ៌នានៅក្នុងប្រអប់ ៤ ខាងក្រោម។

¹³ វគ្គបណ្តុះបណ្តាលជាច្រើនត្រូវបានស្នើឡើង និងអនុវត្តរួចហើយ ដោយមានជំនួយពីគម្រោង SCCRIP ដែលកំណត់គោលដៅលើអ្នកដឹកនាំកសិករស្តីពីប្រធានបទ ការតស៊ូមតិ និងកិច្ចសន្ទនានយោបាយ វិធីសាស្ត្រខ្សែសង្វាក់តម្លៃជាដើម។

ប្រអប់ទី ៤៖ ឧទាហរណ៍នៃខ្លឹមសារស្តីពីកម្មវិធីកសាងសមត្ថភាពសម្រាប់អ្នកដឹកនាំអង្គការកសិករ

ម៉ូឌុលទី ១៖ ការវិភាគនៃបរិបទគោលនយោបាយកសិកម្ម

- ការវិវត្តន៍នៃសង្គមជនបទ
- កំណែទម្រង់សេដ្ឋកិច្ច និងស្ថាប័នក្នុងរយៈពេលកន្លងមក
- ដំណើរការបង្កើតគោលនយោបាយ?
- ម៉ូដែលនៃការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្ម (កសិកម្ម ឧស្សាហកម្ម និងម៉ូដែលខ្នាតតូច ផលិតភាពខ្ពស់ដែលមានគុណភាពទាប និងស្លាកសញ្ញាគុណភាព/យុទ្ធសាស្ត្រទីផ្សារគោលដៅជាដើម។

ម៉ូឌុលទី ២៖ មុខងាររបស់ FOs នៅក្នុងបរិយាកាសផ្លាស់ប្តូរ

- គោលនយោបាយនៃការផ្តល់ជូនសេវាកម្មនិរន្តរភាពដល់សមាជិករបស់ពួកគេ
- ស្វ័យភាពហិរញ្ញវត្ថុ
- ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ និងប្រតិបត្តិការ
- ការចរចាក្នុងបរិយាកាសភាគីពាក់ព័ន្ធច្រើន

ម៉ូឌុលទី ៣៖ បទបញ្ញត្តិអន្តរជាតិស្តីពីកសិកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម

- WTO និងបទបញ្ញត្តិពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់វិស័យកសិកម្ម
- ប្រាក់ឧបត្ថម្ភធន/ការគាំទ្រចំពោះកសិករ និងការបកស្រាយខុសលើការប្រកួតប្រជែងពាណិជ្ជកម្ម។
- ឧបសគ្គផ្នែកបច្ចេកទេស៖ ឧទាហរណ៍ វិធានការ SPS

ម៉ូឌុលទី ៤៖ ការវិភាគខ្សែសង្វាក់តម្លៃ និងដំណើរការគោលនយោបាយអនុវិស័យ (ជាមួយនឹងចំណុចសំខាន់ៗដែលមានស្តីពីស្រូវអង្ករដូចជាការបង្ហាញ និងការអនុវត្តសម្រាប់ការរួមចំណែកទៅនឹងដំណើរការគោលនយោបាយ)

- ទិន្នន័យស្ថិតិ និងការវិភាគសេដ្ឋកិច្ចនៃខ្សែសង្វាក់ផលិតផល
- កម្រិតនៃការវិភាគ និងគោលដៅផ្សេងៗគ្នាអាស្រ័យលើទស្សនៈ៖ ឧទាហរណ៍៖ មីក្រូ៖ ផលិតកម្មស្រូវអង្ករនៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចិញ្ចឹមជីវិតរបស់កសិករ ម៉ាក្រូ៖ ការចូលរួមចំណែករបស់វិស័យស្រូវអង្ករនៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ចជាតិជាដើម។
- ការឆ្លុះបញ្ចាំងពីគោលបំណងផ្សេងៗរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ និងសេណារីយ៉ូសម្រាប់គោលនយោបាយស្រូវអង្ករដែលបានធ្វើសមាហរណកម្មគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍកសិករដែលដោះស្រាយលើប្រធានបទផ្សេងៗដូចជាគ្រាប់ពូជ ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ឥណទាន ដីធ្លី ស្លាកសញ្ញាគុណភាព ។ល។

ម៉ូឌុលទី ៥៖ វិធានការ និងឧបករណ៍ដែលជំរុញឱ្យមានផលិតកម្មកសិកម្មខ្នាតតូច និងការបង្កើតអង្គការកសិករ៖ ពីប្រវត្តិនៃការបង្កើតអង្គការកសិករនៅក្នុងបណ្តាប្រទេសផ្សេងទៀត និងពីបរិបទកម្ពុជា។

ការគាំទ្រដល់ការផលិតព័ត៌មានទាក់ទងនឹងកសិករ និងអង្គការកសិករ (ជាពិសេសចំពោះវិស័យស្រូវអង្ករ ឬជាច្រើនទៀត)

ជាផ្នែកមួយនៃតម្រូវការជាមុននៃភាពជាតំណាង និងភាពស្របច្បាប់សម្រាប់សហព័ន្ធ FO ដើម្បីដើរតួជាតំណាងនៃសមាជិករបស់ពួកគេ កិច្ចប្រឹងប្រែងមួយចំនួនបានចាប់ផ្តើមរួចទៅហើយ (ប៉ុន្តែត្រូវការការគាំទ្រ និងការកែលម្អបន្ថែមទៀត) សម្រាប់អ្នកដឹកនាំសហព័ន្ធ ដើម្បីអាចផ្តល់នូវព័ត៌មានច្បាស់លាស់ ទូលំទូលាយ និងទាន់សម័យ នៅលើមូលដ្ឋានរបស់ពួកគេ និងកសិករ/FOs ដែលពួកគេតំណាង។ ដូចដែលបានបញ្ជាក់រួចមកហើយ វានឹងអាចរៀបចំទិន្នន័យឱ្យត្រូវគ្នា និងបង្កើតប្រព័ន្ធព័ត៌មានទូលំទូលាយមួយសម្រាប់សមាជិកទាំងអស់នៃ NFM ។

ការកសាងសមត្ថភាព ការអភិវឌ្ឍឧបករណ៍ និងការគាំទ្រគួរតែផ្តល់ជូនដល់សហព័ន្ធ FO ដើម្បីកែលម្អជំនាញ ឧបករណ៍ និងនីតិវិធីរបស់ពួកគេ ដើម្បីប្រមូលផ្តុំ ចងក្រង និងបង្ហាញពីទិន្នន័យត្រឹមត្រូវ និងទាន់សម័យទាក់ទងនឹង៖

- សមាជិករបស់ពួកគេ (FOs – តាមប្រភេទ៖ ACs, FWUCS, សមាគម ក្រុមជាដើម– កសិករជាច្រើន។ល។)
- ការគ្របដណ្តប់លើភូមិសាស្ត្រ
- សេវាកម្មដែលបានផ្តល់ឱ្យ (ដោយ FOs/ដោយសហព័ន្ធ)៖ ឥណទាន ការពន្យារពេល ការផ្គត់ផ្គង់ធាតុចូល ការគ្រប់គ្រងគុណភាព ដំណើរការ ការធ្វើទីផ្សារ (ប្រព័ន្ធព័ត៌មានតម្លៃ) ផ្សេងទៀត (គ្រឿងទេស ជាដើម)
- ក្នុងផលិតកម្ម (ឧទាហរណ៍ដូចជា អង្ករ ដំឡូងមី ជាដើម)៖ អង្គការកសិករ និងអ្នកផលិតជាច្រើនដែលចូលរួម ផ្ទៃដីដែលបានដាំដុះ ប្រភេទផលិតផល (ប្រភេទពូជ) សមត្ថភាពផលិតកម្មដែលប៉ាន់ស្មានទុក (បរិមាណ) សមត្ថភាពកែច្នៃ និងការធ្វើទីផ្សារ...
- ការគាំទ្រជំនួយ ប្រភេទគម្រោង។

ទាក់ទងនឹងជំហានដំបូងនេះ ប្រព័ន្ធព័ត៌មានអចិន្ត្រៃយ៍ត្រូវបានរៀបចំឡើង និងអនុវត្ត (មូលដ្ឋានទិន្នន័យដែលជាប់ទាក់ទងគ្នាអចិន្ត្រៃយ៍របស់សមាជិក អាចទាក់ទងនឹងទំនាក់ទំនងអាជីវកម្ម) ។ វេទិកាលក់ស្រូវដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយមានការគាំទ្រពី SCCRP (ហើយដែលគេមើលឃើញថាត្រូវបានផ្ទេរទៅឱ្យ NFM) ផ្តល់នូវឧទាហរណ៍គួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍ (នៅតែត្រូវបានបង្រួបបង្រួម) និងមេរៀនស្តីពីអ្វីដែលអាចធ្វើទៅបានពាក់ព័ន្ធនឹងព័ត៌មានស្តីពីការផ្តល់ស្រូវនៅក្នុងចំណោមការផ្តល់ជូនរបស់ FOs ដែលអាចទាក់ទងគ្នានឹងប្រព័ន្ធព័ត៌មានអចិន្ត្រៃយ៍នេះ។

ការបង្កើតគោលនយោបាយប្រតិសកម្មស្តីពីការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្ម

អង្គការតំណាងកសិករត្រូវបានរដ្ឋាភិបាលចាត់ទុកថាជាដៃគូក្នុងដំណើរការនៃបង្កើតគោលនយោបាយ និងបទបញ្ញត្តិសម្រាប់វិស័យកសិកម្ម។ ដូច្នេះ អង្គការទាំងនោះគួរតែជាប់ពាក់ព័ន្ធ ហើយគួរតែយល់ដឹងច្បាស់ជាមុនអំពីរបៀបវារៈ និងប្រតិទិនសម្រាប់ការបង្កើតគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ ឬបទបញ្ញត្តិថ្មីៗទាក់ទងនឹងវិស័យកសិកម្ម។

អ្នកដឹកនាំ FO គួរតែកំណត់អំពីបញ្ហា/ប្រធានបទសំខាន់ៗនៅក្នុងរបៀបវារៈនៃការបង្កើតគោលនយោបាយ និងបទបញ្ញត្តិនានា ហើយត្រូវបានគាំទ្រ ដើម្បីទទួលបានឯកសារ រៀបចំការពិគ្រោះយោបល់ផ្ទៃក្នុង (ឬសូម្បីតែការសិក្សាស្រាវជ្រាវពីគណៈកម្មការ) និងដើម្បីរៀបចំស្ថានភាពគោលនយោបាយឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។

វាចាំបាច់ណាស់ដែលត្រូវធ្វើការសិក្សា ឬសិក្ខាសាលាដែលមានអ្នកចូលរួមជាបន្តបន្ទាប់ ដែលធ្វើឡើងក្រោមភាពជាម្ចាស់អង្គការរបស់កសិករ ដោយមានការគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេសពីសេវាបច្ចេកទេស អ្នកស្រាវជ្រាវ អ្នកជំនាញជាដើម នៅក្នុងប្រធានបទពាក់ព័ន្ធដែលបានជ្រើសរើសមួយចំនួនដែលត្រូវបានគេកំណត់ថាជាមុខវិជ្ជាដែលនឹងមានឆាប់ៗនៅក្នុងរបៀបវារៈគោលនយោបាយ ។

លទ្ធផលនៃការសិក្សា ក៏ដូចជាឯកសារគោលនយោបាយ ឬបទបញ្ញត្តិព្រាងនឹងត្រូវបានបង្ហាញតាមរយៈសិក្ខាសាលា (ថ្នាក់ខេត្ត ឬបណ្តាខេត្ត និងថ្នាក់ជាតិ) សម្រាប់ការចែករំលែកព័ត៌មាន និងការពិភាក្សា ការសរសេរឯកសារអំពីស្ថានភាព គំនិតយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីមតិ និងការអនុវត្ត។

ភាពជាម្ចាស់ និងការផ្តល់មូលនិធិរបស់សហព័ន្ធ FO និងស្ថាប័ន APEX

វេទិកាគួរតែត្រូវបានពង្រឹងដោយក្រុមមន្ត្រី និងបុគ្គលិក/ទីប្រឹក្សាបច្ចេកទេសមួយចំនួនតូច និងអចិន្ត្រៃយ៍។ គេទទួលស្គាល់ថាវាពិបាកណាស់សម្រាប់អង្គការកសិករនៅថ្នាក់ជាតិ ដើម្បីគ្របដណ្តប់ទាំងស្រុងលើថ្លៃចំណាយរបស់ពួកគេពីធនធានដែលបានមកពីតែសមាជិករបស់ពួកគេ។ ជាពិសេស ដំណើរការនៃការពិគ្រោះយោបល់ និងតួនាទីនៃការតស៊ូមតិគឺមានការចំណាយច្រើន ហើយមិនងាយស្រួលក្នុងការទទួលបានហិរញ្ញប្បទានទេ ពីព្រោះកសិករមិនបានមើលឃើញការបង្កើតចំណូលភ្លាមៗពីវានោះទេ។

ការយល់យ៉ាងច្បាស់អំពីភាពជាដៃគូស្ថាបនារវាងសហព័ន្ធ FO និងរដ្ឋាភិបាល វាជាការល្អដែលសហព័ន្ធ FO/ស្ថាប័ន apex ទទួលមូលនិធិមួយផ្នែកពីធនធានសាធារណៈ និងភ្នាក់ងារម្ចាស់ជំនួយ ផ្អែកលើគោលការណ៍គណនេយ្យភាព។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការចូលរួមចំណែកបន្តិចបន្តួចរបស់សហព័ន្ធគួរតែតម្រូវឱ្យមាន ដើម្បីធានាភាពជាម្ចាស់របស់ FOs ដោយខ្លួនឯង។

យុទ្ធសាស្ត្រវេទិកា FO ផែនការសកម្មភាព និងផែនការអាជីវកម្មគួរតែត្រូវបានរៀបចំ និងត្រួតពិនិត្យឡើងវិញជាប្រចាំ។ ការបង្កើនសមត្ថភាពរបស់សហព័ន្ធ FO/វេទិកាក្នុងការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយឯករាជ្យដល់ចន្លោះសម្ព័ន្ធ និងសកម្មភាពរបស់ពួកគេ គួរតែជាគោលដៅ ឬទិសដៅរយៈពេលវែង។ ប៉ុន្តែវាគួរតែមានការស្គាល់ថាតារាងពេលវេលាដែលត្រូវសម្រេចបាននូវស្វ័យភាពពេញលេញមួយ (ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន) ត្រូវចំណាយពេលជាច្រើនទសវត្ស ហើយមិនមែនចំណាយពេលតែប៉ុន្មានឆ្នាំនោះទេ។

វិស័យសកម្មភាពលេខ ៣៖ ដើម្បីរៀបចំមូលនិធិអចិន្ត្រៃយ៍ និងមានគោលបំណងជាក់លាក់សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍកសិកម្ម

ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យមានការបញ្ជូនសេវាកម្មផ្សព្វផ្សាយ និងការទទួលបានការកសាងសមត្ថភាពចំពោះអង្គការកសិករ និងសមាជិករបស់ពួកគេ

ការសិក្សាអំពីលទ្ធភាពគួរឡើង ដើម្បីរៀបចំមូលនិធិឱ្យបានលម្អិត។

ជាការចូលរួមចំណែកដំបូង យើងអាចចាត់ទុកថា៖

- យន្តការនេះគួរតែស្ថិតនៅក្រោមផ្នែកស្ថាប័នរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ប៉ុន្តែអាចត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយគណៈកម្មាធិការរួមគ្នាដែលប្រមូលផ្តុំក្រសួងពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ (MAFF និង MEF) និងតំណាងនៃសហព័ន្ធ (/វេទិកា)

- ការផ្តល់មូលនិធិតាមវិស័យជាច្រើនអាចត្រូវបានផ្តល់ជូន៖ ការបណ្តុះបណ្តាល និងសេវាកម្មបច្ចេកទេស ឧបត្ថម្ភធនសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ / សត្វចិញ្ចឹម ឧបត្ថម្ភធនសម្រាប់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធខ្នាតតូច (គម្រោងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ឃ្លាំងស្តុក ផ្លូវភូមិជាដើម។) ការពង្រឹងស្ថាប័ន និងការទទួលបានព័ត៌មាន (ការសិក្សា បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាដើម)។ល។
- ខ្សែបន្ទាត់ថវិកាជាក់លាក់គួរតែផ្តល់ជូនសម្រាប់លទ្ធភាពគម្រោង និងការរៀបចំតម្រូវការមូលនិធិដែលអាចត្រូវបានកៀងគងក្នុងករណីមានការរៀបចំគម្រោងបច្ចេកទេសស្មុគស្មាញ ឬអង្គការកសិករមានសមត្ថភាពទាប។

ដោយសារប្រភេទនៃការផ្តល់ជូនមូលនិធិនេះដល់កសិករគឺមានភាពមិនធម្មតាបន្តិចនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដូច្នេះវិធីសាស្ត្រជូនៗគ្នាគួរត្រូវបានអនុវត្ត ដោយផ្អែកលើទស្សនៈ ការធ្វើតេស្ត និងការតាមដានយន្តការពិសោធន៍នេះ។

គេកត់សម្គាល់ឃើញថាគម្រោងដែលទទួលបានមូលនិធិពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ដែលនឹងមានឆាប់ៗនេះអាចផ្តល់ឱកាស ដើម្បីសាកល្បងយន្តការបែបនេះដែលធ្វើបានតាមរយៈដំណាក់កាលសាកល្បងដោយមានការរឹតត្បិតភាពដែលអាចទៅរួចមួយចំនួនទាក់ទងនឹងប្រភេទសេវាកម្ម ឬការវិនិយោគដែលអាចមានការគ្របដណ្តប់ ឬខ្សែសង្វាក់តម្លៃជាក់លាក់ ឬមានការគ្របដណ្តប់លើភូមិសាស្ត្រ។